

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 129.

41de Møde.

Fredagen den 5te April.

(Fortf.)

M. P. Bruun (fortsat): Naar nu i saadanne Tilfælde Taxationsmændene skulle bedømme Antallet af de Dage, der ere præsterede, komme de altsaa til det Resultat, at der ikke er præsteret Noget, i alt Fald en Ubetydelighed; de maae altsaa sige: ja, saa kan der heller ikke gives noget Bederlag; thi vi have ingen anden Norm at gaae efter. Derimod kunde der være andre Huusmænd under samme Vilkaar, som have maattet præstere Arbeidet hyppigt, og det kan være af ganske forskjellige Grunde, enten i Modsetning til de andre, nemlig fordi En boede noget nærmere ved Gaarden eller fordi han netop har været en overmaade dygtig Arbejder, eller maastee ogsaa fordi han ikke har kunnet gjøre sig sit Arbejde lønnet andetsteds, og Gaardeieren netop af den Grund har forlangt Arbeidet af ham. Der vil altsaa komme Tilfælde, hvori det vil blive aldeles forskjelligt afgjort; een Huusboer vil komme til at tilsvare et ikke ubetydeligt Bederlag, en Anden vil aldeles intet komme til at tilsvare, uden at der i deres Contracter eller ellers i deres Vilkaar er nogen væsentlig Forskjel. Det forekommer mig, at saadanne Tilfælde ville føre saa mange Vanskeligheder med sig, at det vist maa være rettest ligefrem at affisere dem. Jeg er ved det, jeg har anført, gaaet ud fra den Forudsætning, at den egentlige Dispositionsret over Arbeidet, der er aldeles forskjellig, fra Differensen mellem Arbejdspriserne, maatte holdes udenfor og ikke være Gjenstand for Bederlag. Dersom jeg feiler deri, dersom man mener, at ogsaa den maa være Gjenstand for Burdering, da turde jeg vel bede mig oplyst om, hvilken Maalestof der skal anlægges derfor; thi jeg kan virkelig ikke indsee, hvorledes man paa nogen Maade kan faae en retfærdig Maalestof

for en saadan Dispositionsret, og jeg maa navnlig gjøre opmærksom paa, at det forekommer mig, at den maa bedømmes aldeles uafhængigt af de enkelte Tilfælde, der ere tilstede, hvad enten Arbeidet præsteres for en meget lille Betaling eller for en meget høj Betaling; den er tilstede, enten Bederlaget for Differentisen finder Sted eller ikke.

Solberg: Med Hensyn til disseendringsforslag, som vi idag have fundet henlagte paa vore Pladser, vil jeg blot tillade mig at ytre, at det dog altid er saare ønskeligt, navnlig for Comitens Medlemmer, naar der er hengaaet saamange Dage, i hvilke vi ikke have arbejdet, at de da bleve saa betimeligt indgivne, at man kunde have Leilighed til derom at samtale. Det er blot en Bemærkning, jeg vil tillade mig at gjøre for fremtidige Tilfældes Skyld.

Forsaaavidt som det af enkelte Medlemmer af Comitteen har været ytret, at de havde nogen Betænkelighed ved at gaae ind paa denne Afløsning af Huusmandshoveriet, forsaavidt det kunde være til Skade eller idetmindste ikke til Gavn for den Mand, for hvem Afløsningen skulde skee, saa maa jeg bemærke, at jeg dog ikke ganske kan indsee, at denne Afløsning, som foreligger, kan være til nogen som helst Skade for de Mand, med hvilke Afløsningen skal skee; thi her er jo ikke Tale om at ordne et Forhold i Fremtiden med Hensyn til de vordende Leiere eller Fæstere, men her er alene Tale om at ordne Noget med Hensyn til dem, der allerede have en bestemt Stilling, enten som Leiere eller som Fæstere, og denne Afløsning maa efter min Formening nødvendig være til Fordeel for dem; thi man maa vel lægge Mærke til, at Huusmanden er ikke tvungen til at lade Hovierarbejdet afløse imod Betaling, saaledes som Gaardmanden. Han kan sige nei, dersom det ikke convenerer ham, og jeg er overbevist om, at i